

**Jomfruland
nasjonalpark**

Nasjonalparkstyret

Møtedato: 28.09.2018

Saksnummer:

Saksbehandler: Morten Johannessen

Dato saksframlegg: 13.09.2018

Sak 2018/39: Utvidelse av sone B på Stråholmen.

Bakgrunn

Bjørn Kjellemyr har 03.07.18 og 13.09.18 sendt henvendelser om utvidelse av sone B for sjøfugl på Stråholmen. Han skriver at det de siste årene har vært en koloni med makrellterner på Langholmen som har avbrutt hekkingen på grunn av ferdsel, herunder kajakkpadling.

Han mener å ha full oversikt over makrellterner i Telemark. Alle observasjoner er lagt inn i Artsdatabanken (Artsobservasjoner). I år kom det ca. 10 unger av makrellterner på vingene på Gjesskjæra ved Jomfruland. I tillegg et par på Salen Langesund. Dette var de eneste i Telemark i 2018.

Langholmen ser ut til å være den viktigste lokaliteten i Telemark. Han mener det bør være en selvfølge å sikre at en art ikke dør ut i en nasjonalpark - så alvorlig er det dessverre. Han vil ikke påstå at det kun er ferdsel som ødelegger for ternene, men er overbevist om at det er en viktig faktor. Han ønsker at det blir satt opp ferdselsforbudskilt på Langholmen gjeldende fra 15.4 til 15.8. Han håper at forvalter og styret forstår hvor viktig dette er.

Han sier at makrellterner er en art som er flyktig i valg av hekkeområde og den kan velge nye områder for år til år. I starten av hver sesong bør SNO i samarbeid med ornitologer finne den/de største koloniene og sette opp skilt. Han viser til at det blir gjort slik på Lista i Vest Agder.

Vurdering

Forbud mot ferdsel i sone B – områder for sjøfugl i hekketiden er knyttet til verneforskriften og kart som fulgte forskriften da den ble vedtatt. Hvis sone B – området på Stråholmen skal utvides, kan det gjøres ved en vesentlig endring. Vesentlige endringer kan bare vedtas av Statsråd.

Forvalter har lite kjennskap til situasjonen med ferdsel og opphold som skremmer hekkende sjøfugl på Langholmen, men basert på opplysningene fra Kjellemyr, bør styret ta initiativ til en endring av grensene for sone B på Stråholmen, slik at Langholmen og et område i sjø på 50 meter på nord- og østsiden kommer med i sonen. I verneprosessen ble det foreslått å ta Langholmen med i sone B, men på grunn av lokal motstand ble det ikke gjort. Da var det ikke kjent at Langholmen antakelig er det viktigste hekkestedet for makrellterner i Telemark, noe som gir grunn til å vurdere avgrensningen på nytt.

Uavhengig av hvilke områder som ligger i sone B, kan det imidlertid settes opp informasjonsskilt med anbefalinger om å ikke ferdes i områder med makrellterner i hekketiden. Hvis de veksler mellom hekkeområder, vil det kreve kartlegging på våren,

oppsetting av skilt og fjerning av skilt etter hekketiden. Dette må i så fall må gjøres av Statens naturoppsyn.

Innstilling

Det tas initiativ overfor Miljødirektoratet med sikte på endring av grensen for sone B på Stråholmen, slik at Langholmen og et område i sjø på 50 meter på nord- og østsiden kommer med i sonen.

Årlig kartlegging av hekkeområder for makrellterner på våren og oppsetting av informasjonsskilt med anbefalinger om å ikke ferdes i områder med hekkende makrellterner utenfor sone B, i regi av Statens naturoppsyn, legges inn som tiltak knyttet til forvaltningsmålet «ferdsel og aktiviteter skal ikke forstyrre sjøfugler» i forvaltningsplanen.

Behandling

Torstein Kiil foreslo følgende: Sak om utvidelse av sone B på Stråholmen utsettes til høsten 2019. Før sommersesongen 2019 settes det opp skilt to steder på Langholmen med henstilling om å ta hensyn til makrellternene og ikke ferdes nærmere Langholmen enn 50 meter i perioden fra 15. april til 15. juli. Sak om utvidelse av sone B vurderes på bakgrunn av erfaring med hvordan det virker.

Vedtak

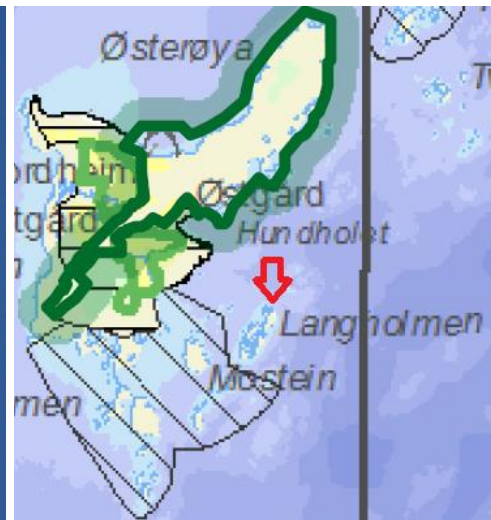
Sak om utvidelse av sone B på Stråholmen utsettes til høsten 2019. Våren 2019 settes det opp skilt to steder på Langholmen med henstilling om å ta hensyn til makrellternene og ikke ferdes nærmere Langholmen enn 50 meter i perioden fra 15. april til 15. juli. Sak om utvidelse av sone B vurderes på bakgrunn av erfaring med hvordan det virker.

Utskrift

Miljødirektoratet
Bjørn Kjellemyr
Statens naturoppsyn

Makrellterne. Foto: Thyco Anker-Nilssen

Sone B vist med skravur.

Artsdatabanken beskriver makrellterna slik:

«Makrellterna er kolonihekker, som hekker på sandstrender, på holmer og skjær eller på tuer i myrlandskap. Alder ved første gangs hekking er 4 (2-5) år. Den legger 2-3 egg, og eggleggingen skjer i juni. Eggene ruges av begge foreldrene i ca. 22 dager. Ungen forlater reiret når de er 2-3 dager gamle, men holder seg i kolonien inntil de er flyvedyktige etter 21-24 dager. Makrellterna lever av småfisk, planktoniske krepsdyr og insekter. Makrellterna har en sirkumpolar utbredelse. I Norge hekker den langs hele kysten fra Østfold til Øst-Finnmark,

samt mange steder i innlandet, ofte høyt til fjells. Den er nå nesten forsvunnet som hekkefugl langs kysten fra Halden til Stavanger. Hekkebestanden ble i 2006 vurdert å være 11 000 par (Barrett et al. 2006). Bestandsnedgangen i Norge er antatt å være i intervallet 50-80 prosent i perioden 1986-2014.»

Makrellterne er oppført på Norsk rødliste 2015 som sterkt truet. Begrunnelsen er begrenset forekomstareal kombinert med få lokaliteter og pågående nedgang i populasjonen.